

Vår dato: 05.11.2018

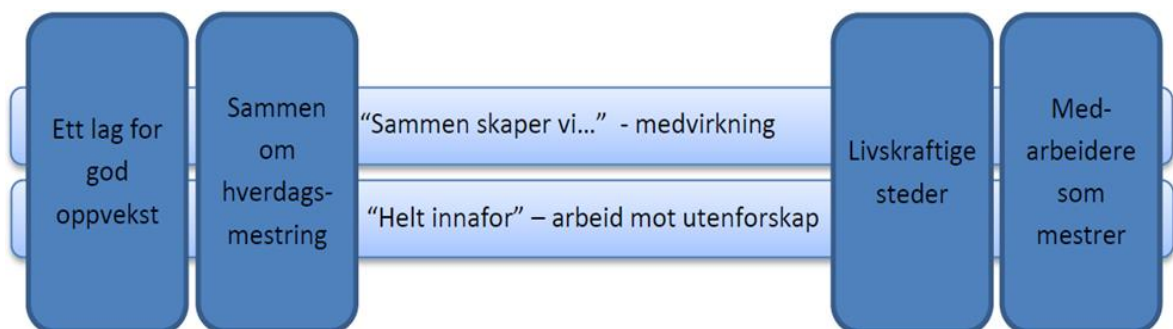
Deres referanse:
Vår referanse: 2018/12663-
47474/2018

Vår saksbehandler:
Else Berit Kyte

Overordnet strategidokument for "Ett lag for god oppvekst 2019 - 2022"

Øvre Eiker er en god plass å vokse opp med gode lokal-/nærmiljøer. Kommunen har ansvar for tjenester til alle barn og unge. Dette dokumentet skal vise vei for ansatte og gi informasjon til innbyggere om hvordan Øvre Eiker vil arbeide helhetlig i innsatsen og samarbeide for å gi alle barn og unge en god oppvekst.

Vi vil skape en innbyggerdialog om dette tema, - ikke *om* vi skal bygge ett lag, men om *hvordan* vi skal lykkes med å bygge ett lag for god oppvekst.

Modellen viser de fire satsingsområdene til Øvre Eiker i gjeldende økonomiplan, der ett lag for god oppvekst er ett av fire viktig satsingsområder. De to viktigste strategiske grepene for å jobbe med satsingsområdene er her vist som gjennomgående arbeidsmåter knyttet til medvirkning: "Sammen skaper vi et livskraftig Øvre Eiker" og arbeid knyttet til å skape inkludering og felleskap for alle "Helt innafor" – arbeid som skal hindre utenforskap".

"Sammen skaper vi et livskraftig Øvre Eiker" har gjennom mange år vært visjonen til kommunen. Denne gjelder fremdeles og passer god som visjon for et felles løft for å skape en god oppvekst for alle. Særlig blir den viktig om vi skal nå målet om at alle

skal være en del av felleskapet og få alle med. Livskraftige steder skaper vi sammen og de er en viktig arena for at barn og unge får delta i samfunnet på en god måte. By- og grendeutvalgene sammen med foreldrerådene i barnehage og skole må samarbeide for å lykkes.

Hva er en god oppvekst

Oppvekst er den livssituasjon og de opplevelser livet gir et menneske fra 0 til 18 år - fra svangerskap/fødsel og til myndig alder. Det er en gjensidig prosess der barnet påvirker sitt miljø og miljøet påvirker barnet.

God oppvekst handler om at barn og unge lærer å mestre eget liv i samspill med samfunnet. Livsmestring handler om å ta i bruk sitt potensiale, til beste for seg selv og samfunnet. Barn og unge trenger å oppleve kjærlighet, motstand, glede, vennskap, å høre til og både kunne gi og få omsorg fra andre. Barn trenger å bli sett og hørt og de trenger kloke og kompetente voksne rundt seg som støtter opp om deres utvikling.

Foreldre/foresatte tar mange viktige valg for barna i oppveksten og er de viktigste personene i et barns liv. Ungdata-undersøkelsen viser at relasjonen mellom barna og deres egne foreldre er svært gode i de aller fleste tilfeller. For at barnet skal trives og utvikle seg til et robust menneske som mestrer livet, er samhandling med andre barn og voksne også viktig.

Helsefremmende og forebyggende arbeid har størst effekt jo yngre barnet er. Barnehagene er den viktigste arena for å hindre utenforskap. Lek, språk og sosial utvikling sammen med andre i trygge rammer er viktige elementer i en barnehagehverdag. Barnehagens samfunnsmandat er tydeliggjort i ny rammeplan, blant annet på disse områdene.

Samfunnet trenger skoler med et læringsmiljø som fremmer læring og utvikling. Skolens samfunnsmandat handler om å gi barn og unge utdanning i samsvar med gjeldende læreplan og danning i samspill med andre barn og voksne.

Kommunale tjenester skal støtte opp om familien i deres oppdrageransvar. Nærmiljøet skal gi barn og unge trygge rammer i oppveksten. Et afrikansk ordtak sier at det trengs en hel landsby for å oppdra et barn.

Likevel er det noen barn og unge som ikke har gode nok oppvekstvilkår, og da er det viktig at samfunnet bistår familien slik at foresatte kan løse oppdragerollen sin på en god måte. Med kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer, skal ansatte

tidlig kunne avdekke behov for ekstraordinære tiltak i familier som trenger det. Gjennom tidlig innsats kan man hindre en skeivutvikling hos barnet.

Foreldres ansvar og bidrag

Foreldre er ansvarlige for sine barn. I lov om barn og foreldre kapittel 5, er innholdet i foreldreansvaret fastlagt:

- Barn har krav på omsorg og omtanke fra sine foreldre
- Foreldre har rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold innen grensene for medbestemmelse og sjølråderett som barnet har sjøl
- Foreldreansvaret skal utøves innen reglene for hva som er barnets beste
- Foreldre skal gi barnet oppdragelse og forsørge barnet på en forsvarlig måte
- Foreldre skal sørge for at barnet får utdanning etter evner og forutsetninger
- Barnet skal ikke bli utsatt for vold eller på annen måte bli behandlet slik at den fysiske eller psykiske helsa blir utsatt for skade eller fare. Dette gjelder også om foreldre bruker vold som ledd i oppdragelsen av barnet. Vold, skremmende og plagsom opptreden av voksne er forbudt.

Barnekonvensjonen omhandler barns rettigheter og denne gjelder som norsk lov. Viktige rettigheter i barnekonvensjonen er at barnet blir respektert som et selvstendig individ og at det er slått fast at barn og unge skal tas med på råd tilpasset barnets alder og modning. Alle bestemmelser skal tas ut fra prinsippet om hva som er barnets beste. Å ta barn og unge med på råd vil gi ansatte bedre innsikt i hvordan de opplever tjenestene.

Gode nærmiljø og gode oppvekstvilkår skapes gjennom samarbeid, et samarbeid der alle foreldre må få mulighet til å bidra ut fra egne forutsetninger. Kommunen er ansvarlig for at det etableres godt samarbeid med foresatte i alle tjenester.

Nærmiljøets bidrag

Øvre Eiker ønsker å hindre utenforskap og kommunen må legge til rette for at nærmiljøene til barna og familiene kan bidra.

Frivillige lag og organisasjoner, inklusiv by- og grendeutvalgene bør trekkes inn i arbeidet med å skape en god oppvekst for alle. Kommunestyret har nylig vedtatt by- og grendeutvalgserklæring som vil være en del av arbeidet i kommunale tjenester.

Kommunale tjenester sitt ansvar

De aller fleste kommunale tjenester for barn og unge er lovpålagt. Allmenne tjenester som helsestasjons- og skoletjenesten, barnehager og skoler er tilbud til alle barn og familier, og er viktige helsefremmende arenaer for å skape en god oppvekst. Andre tjenester skal bidra og støtte opp om barn og familier som trenger ekstra tiltak for å sikre barnet en god oppvekst. Tjenestene skal bistå barnehager og skoler med mål om å gi barn og unge god utvikling og læring.

Tjenestene legger vekt på at tjenesteutøvelsen blir gjennomført på en profesjonell måte med høy grad av medvirkning, faglig kvalitet på en tidsriktig måte. Tjenestene er basert på verdier nedfelt i formålsparagrafer for barnehager og skole, kommuneplaner og andre underordnede planer, vedtatt av kommunestyret. Disse verdiene forplikter oss alle.

Kommunen tilbyr foreldrekurs for å styrke foreldrekompetanse fra svangerskap til barn når ungdomsskolealder. Tilbudet er tilgjengelig for alle, og tilpasset familier i Øvre Eiker. Felles møteplasser for ansatte videreføres og utvikles for bedre tjenester. Det skal utvikles felles metodikk i møte med barn, unge og familier som trenger tett oppfølging. Tjenestene skal ha kontinuerlig fokus på kvalitetsutvikling, kompetanseheving og brukermedvirkning.

Forventninger til ansatte i Øvre Eiker

Sammen med innbyggerne må vi bruke tverrprofesjonalitet til å finne bærekraftige løsninger for den enkelte og for samfunnet. Med tverrprofesjonalitet mener vi den merverdi som ligger i summen av kompetanse fra flere profesjoner.

Vi skal framstå som profesjonelle, kunnskapsrike og handlingsrettet. Vi skal samhandle sømløst overfor innbyggerne. Det vil blant annet si at innbyggerne ikke skal måtte vite av hvem som gjør hva i en kommune, men heller få fram hva vedkommende trenger hjelp til. Vi skal ha en spørrende tilnærming, reflektere sammen og lære sammen for å kunne gi bedre tjenester. I dette ligger det å forske på egen praksis, virker de vi gjør? Vi må dele og reflekter sammen med kollegaer. Vi må lytte til barn og unge om hvordan det er å vokse opp i Øvre Eiker.

Alle ansatte må ha evne til å gi kjærlighet til barn og unge og øve seg i å ta barnets perspektiv gjennom å stille spørsmålet om hva som er barnets beste/ "Hva er viktig for deg?" på de aktuelle arenaer der vi møter barn og unge.

Medvirkning og innovasjonstenkning er viktig for å finne gode løsninger for den enkelte. Av og til må vi finne helt nye løsninger på problemene vi står overfor. Vi må være nytenkende.

Det skal utarbeides en felles handlingsplan for ansatte som jobber med barn og unge. Særlig bør vi få en felles forståelse av hva relasjonskompetanse er og viktigheten av et holdningsskapende arbeid. Utvikling av felles handlingsrettede verktøy blir viktig. Etter råd fra "Proffene" fra "Forandringsfabrikken" trenger vi å styrke alle ansatte til å tåle og å lytte til det barn har å fortelle, for som de sier: "Når jeg velger å fortelle deg hvordan jeg har det, så er det fordi jeg stoler på deg, da må du ikke bare sende meg videre til andre."

Informasjon om tjenestene må være tilgjengelig både for innbyggerne, men også for ansatte på tvers av tjenestene. Kommunen må legge vekt på å knytte til oss kompetansemiljø som kan bidra til utvikling av oppveksttjenestene våre.

Ledelsen i kommunen setter mål og viser retning for et tverrprofesjonelt arbeid for å bygge "Ett lag for god oppvekst". De støtter opp og følger arbeidet, de etterspør resultater og framdrift. Ledere i alle ledd er ansvarlig for at det tverrprofesjonelle arbeidet blir prioritert. Ledere er avgjørende bidragsytere i videreutvikling av "Ett lag for god oppvekst".

Alle ansatte i tjenester for barn og unge kjenner betydningen av kvaliteten på relasjonen, og er profesjonelle i møte med barn, unge og familier. Ansatte bidrar i arbeidet ved å ha en spørrende/lyttende holdning overfor innbyggerne, - ved å spørre "Hvordan var dette møtet for deg?".

Hvordan kan vi bli bedre, og hva kan vi sammen få til på en bedre måte? Alle ansatte i tjenestene bidrar med innspill til utvikling av "Ett lag for god oppvekst".

Hvordan vet vi at vi lykkes

Det fastsettes målbare mål for hvordan barn og unges barndom skal være i Øvre Eiker i overordnede planer som kommuneplan og økonomiplan/budsjett.

